

Svenska väljare och konflikten i Mellanöstern

Svenska väljare och konflikten i Mellanöstern

Konflikten i Mellanöstern, och i synnerhet frågan om Israel och Palestina, är inte bara en geopolitisk fråga – den har också under lång tid haft en särskild laddning i svensk inrikespolitik. Händelserna den 7 oktober 2023, då Hamas attackerade Israel och det efterföljande kriget i Gaza, har återigen satt frågan i fokus. Debatten om Sveriges roll, partiernas ställningstaganden och väljarnas inställningar har därmed fått förnyad aktualitet, och de inrikespolitiska tonläget blivit alltmer eldfängd.

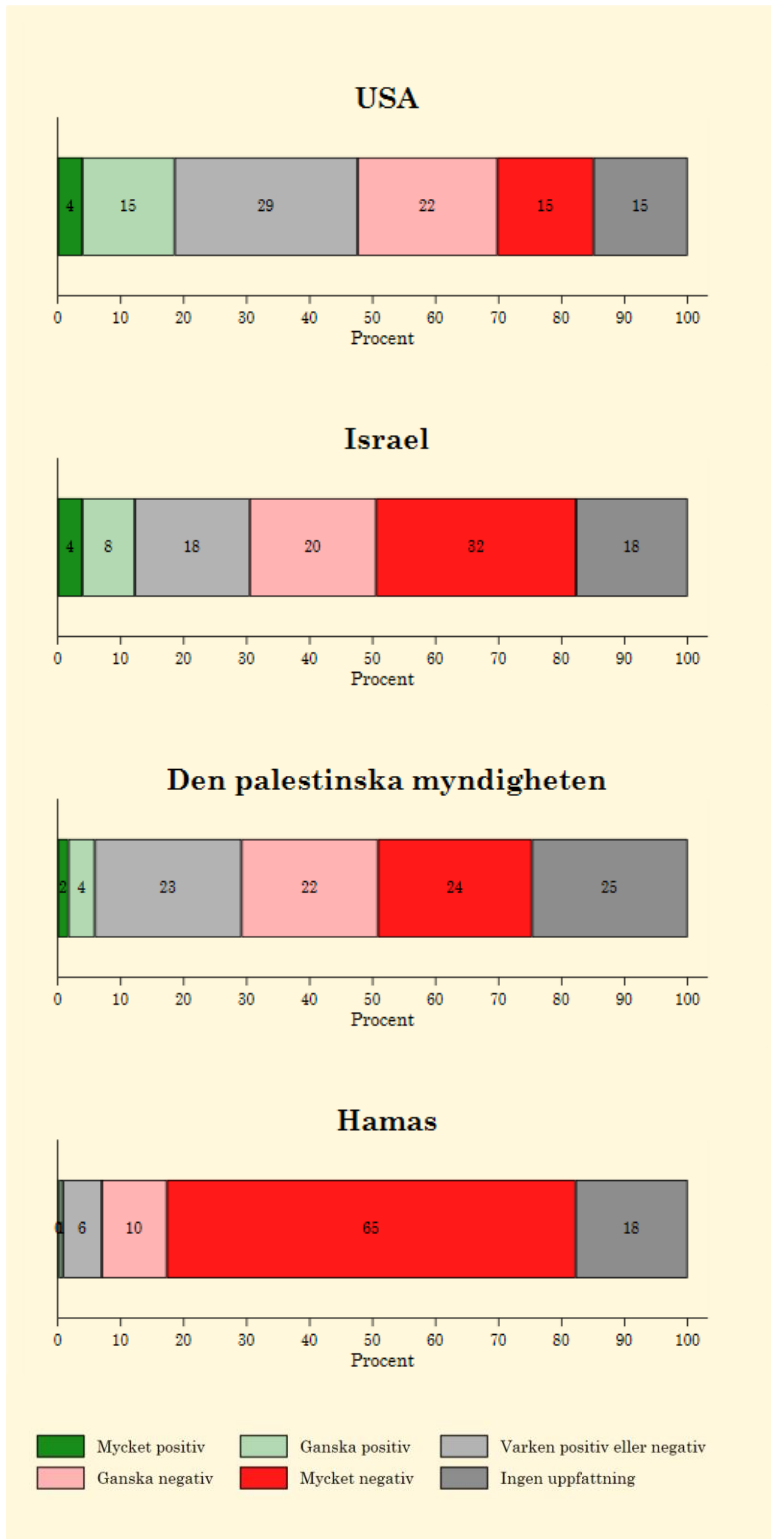
Den här rapporten tar ett unikt grepp om frågan genom att undersöka hur svenska väljare ser på fyra centrala aktörer i konflikten – Israel, den Palestinska myndigheten, Hamas och USA – samt vilka svenska partier som uppfattas ha en bra respektive dålig politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern. Svenska väljare har generellt en negativ bild av samtliga aktörer, med USA som den mest positivt bedömda, även om en större andel fortfarande har en negativ uppfattning. När det gäller bedömning av svenska partiers politik i frågan är väljarnas åsikter splittrade, särskilt anmärkningsvärt är bedömningen av Vänsterpartiets politik. Partiet är överrepresenterat både bland de som anser att det har en bra politik i Mellanöstern och bland de som anser att det har en dålig politik – vilket speglar en tydlig polarisering i hur partiet uppfattas.

En negativ bild av samtliga inblandade aktörer

För att fånga väljarnas uppfattningar ställdes frågan: "*I vilken utsträckning har du en positiv eller negativ bild av följande aktörer i Mellanöstern?*" Respondenterna kunde välja mellan alternativen mycket positiv, ganska positiv, varken positiv eller negativ, ganska negativ, mycket negativ eller vet inte/ingen uppfattning.

Resultaten, som presenteras i Figur 1, visar en genomgående negativ bild av samtliga aktörer, även om det finns vissa skillnader. USA – som trots sitt geografiska läge ofta bedöms som en central maktfaktor i Mellanöstern – är den aktör som får den mest positiva bedömningen, där 19 procent av väljarna uppger en ganska eller mycket positiv bild. Samtidigt anger 37 procent en ganska eller mycket negativ bild, vilket gör att även USA huvudsakligen bedöms negativt. Israel får en lägre positiv bedömning, med endast 12 procent som ser landet i positiv dager, medan 52 procent har en ganska eller mycket negativ bild. Den Palestinska myndigheten får ett ännu lägre stöd, där endast 6 procent av väljarna har en positiv bild, samtidigt som 46 procent har en negativ uppfattning. Hamas möter det allra största motståndet, med 77 procent av väljarna som har en ganska eller mycket negativ bild, endast 1 procent som uppger en ganska positiv bild och inga som har en mycket positiv bild. Samtidigt uppger 6 procent att de varken har en positiv eller negativ bild av Hamas.

Figur 1: Svenska väljares syn på aktörer i Mellanöstern.

I vilken utsträckning har du en positiv eller negativ bild av följande aktörer i Mellanöstern?

Stor partipolitisering i synen på flera av aktörerna

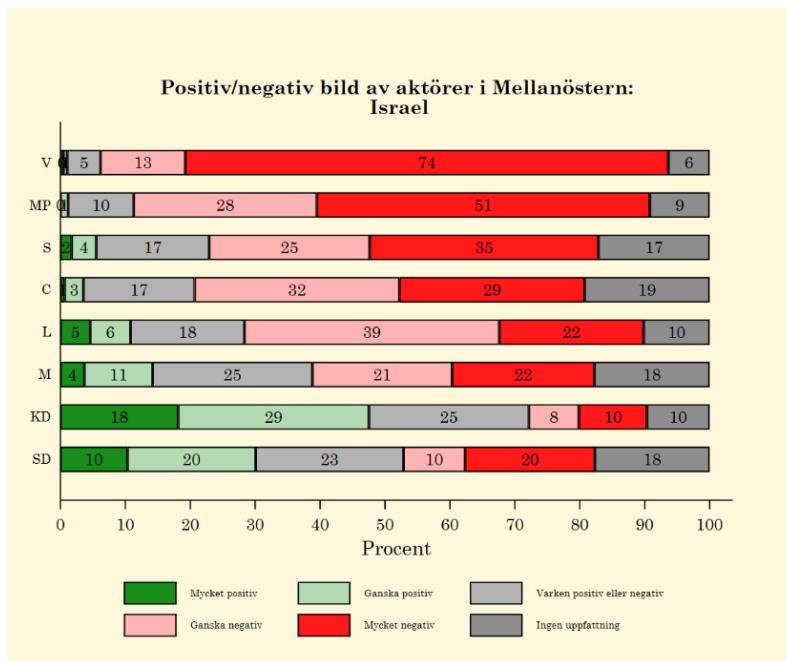
Även om bilden av de fyra aktörerna generellt är negativ, visar data att väljarnas bedömning varierar kraftigt beroende på partisympatier. Figur 2 och figur 3 belyser den stora polariseringen i synen på USA och Israel. Bland Vänsterpartiets väljare sticker den negativa inställningen tydligt ut, där hela 74 procent har en mycket negativ bild av Israel. Detta står i stark kontrast till väljare inom Tidöpartierna, där motsvarande siffra ligger mellan 10 och 22 procent. Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas väljare är de som har den mest positiva bilden av Israel, med en större andel som uppger en ganska eller mycket positiv uppfattning jämfört med andra partiers väljare.

När det gäller USA (figur 3) ser vi en liknande tendens. Vänsterpartiets väljare är återigen de mest negativa, där en betydande andel har en mycket negativ bild av USA som aktör i Mellanöstern. Detta är en skarp kontrast till väljare från Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna, där en större andel tenderar att ha en positiv bild av USA.

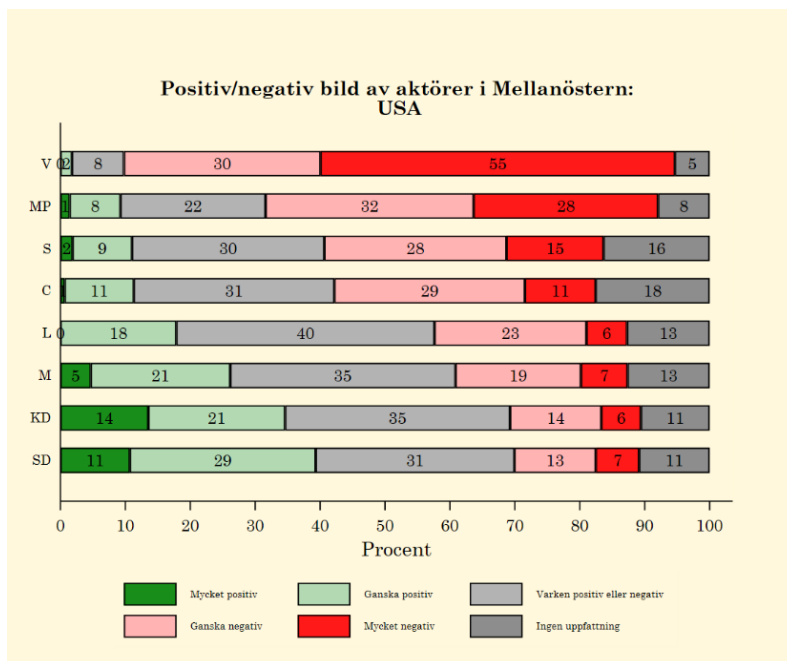
Bilden av den Palestinska myndigheten, som visas i figur 4, är också intressant att analysera. Trots att en relativt stor andel väljare varken har en positiv eller negativ bild eller saknar uppfattning, framträder tydliga partipolitiska skillnader. Vänsterpartiets väljare är de som har den klart mest positiva bilden, där 27 procent uppger en ganska eller mycket positiv bild, samtidigt som endast 10 procent har en mycket negativ bild. Detta skiljer sig markant från Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas väljare, där nästan ingen uppger en positiv bild och mer än var fjärde väljare har en mycket negativ uppfattning.

När det gäller Hamas, som visas i figur 5, är bilden däremot genomgående negativ bland väljare från samtliga partier.

Figur 2: Svenska väljares bild av Israel per parti.

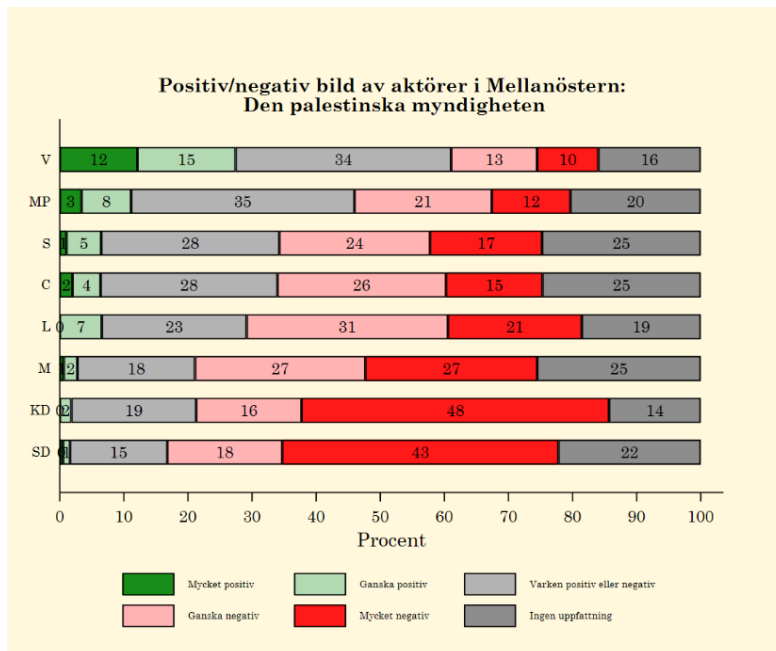

Figur 3: Svenska väljares bild av USA per parti.

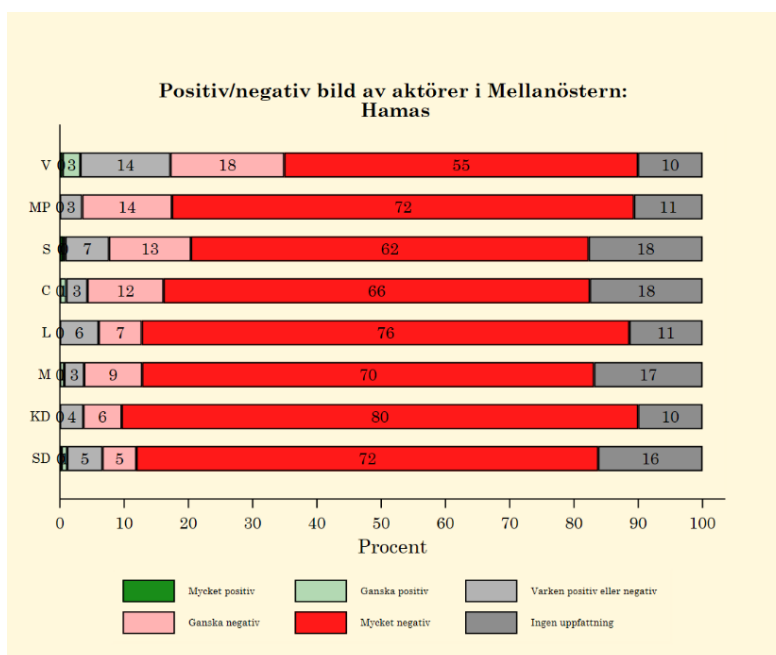

I vilken utsträckning har du en positiv eller negativ bild av följande aktörer i Mellanöstern?

Figur 4: Svenska väljares bild av den Palestinska myndigheten per parti.

Figur 5: Svenska väljares bild av Hamas per parti.

I vilken utsträckning har du en positiv eller negativ bild av följande aktörer i Mellanöstern?

Få väljare tycker att partierna har en bra politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern

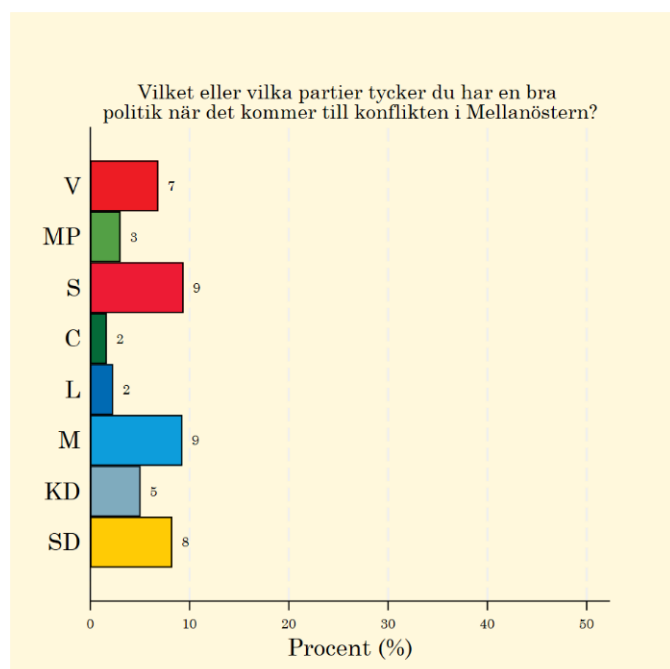
Konflikten i Mellanöstern har under lång tid varit en återkommande fråga i svensk inrikespolitik, och de senaste årens utveckling har ytterligare förstärkt dess aktualitet. Hur svenska väljare uppfattar de svenska partiernas politik på området är därmed en central fråga.

För att undersöka detta ställdes två frågor. Den första löd: "Finns det något eller några partier som du tycker har en bra politik när det gäller konflikten i Mellanöstern?" Den andra frågan löd: "Finns det något eller några partier som du tycker har en dålig politik när det gäller konflikten i Mellanöstern?"

En tydlig observation från resultaten är att en stor andel väljare saknar en uppfattning i frågan. Hela 71 procent uppger att de inte har en uppfattning om vilket eller vilka partier som har en bra politik på området och 63 procent anger att de saknar en uppfattning om vilket parti som har en dålig politik.

Figur 6 visar att Socialdemokraterna, Moderaterna, Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet är de partier som oftast nämns som att ha en bra politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern. I förhållande till sitt väljarstöd sticker dock Vänsterpartiet ut med ett relativt starkt resultat.

Figur 6: Partier som har en bra politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern.

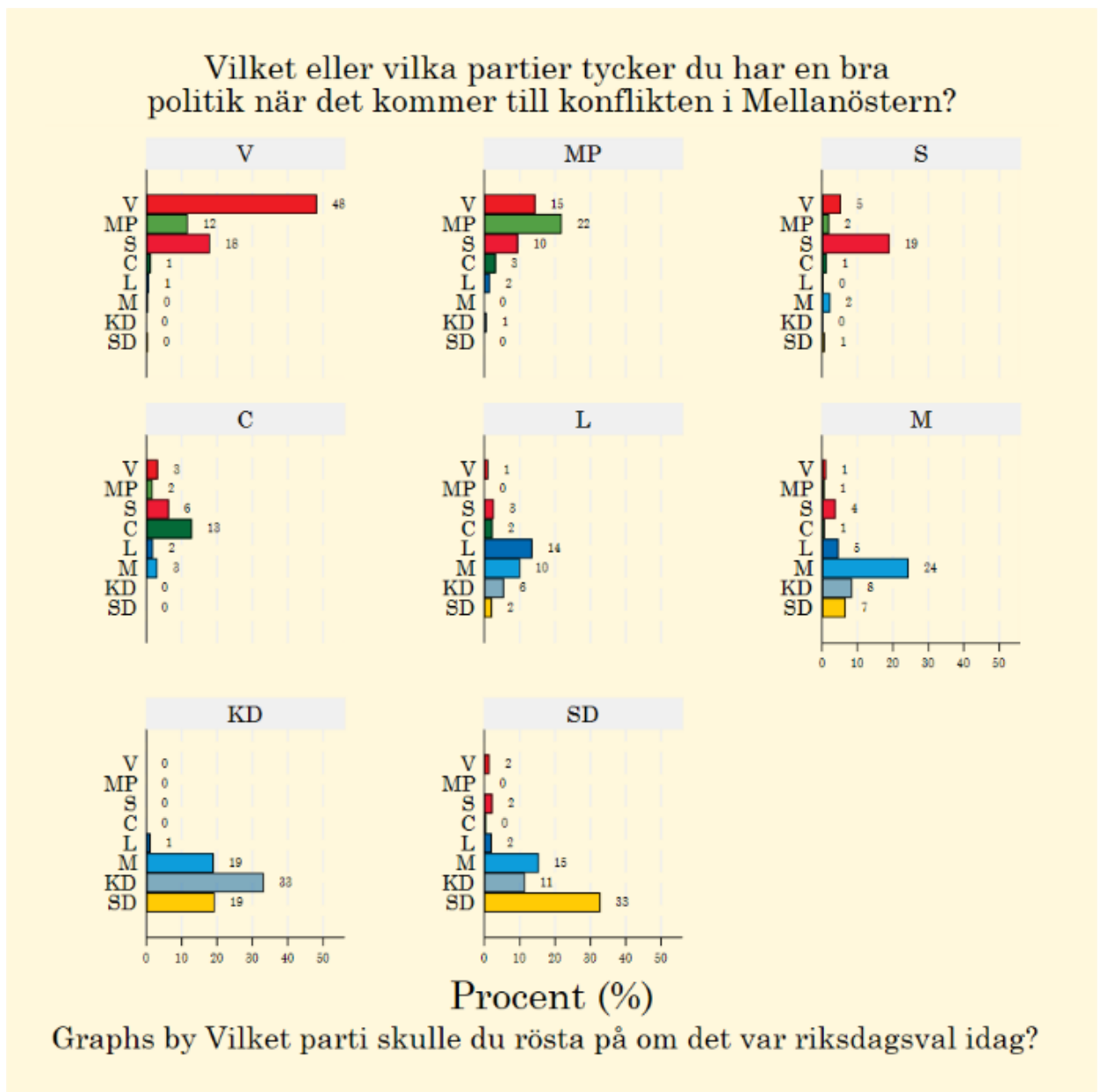

Finns det något eller några partier som du tycker har en bra politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern?

Figur 7 visar andelen som tycker att respektive parti har en bra politik på området, nedbrutet efter hur man skulle rösta om det vore val idag. Vänsterpartiets väljare sticker ut tydligt, där 48 procent uppger att de anser att Vänsterpartiet har en bra politik på området. Detta indikerar ett högt engagemang och en stark tilltro till partiets position i frågan, särskilt i jämförelse med övriga partier. Socialdemokraterna och Moderaterna har också visst stöd bland sina väljare, men långt ifrån samma nivå som Vänsterpartiet. Det höga stödet för Vänsterpartiet bland de egna väljarna understryker att Mellanösternpolitiken är en fråga där partiet engagerar sina sympatisörer mer än andra.

Figur 7: Partier som har en bra politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern per parti.

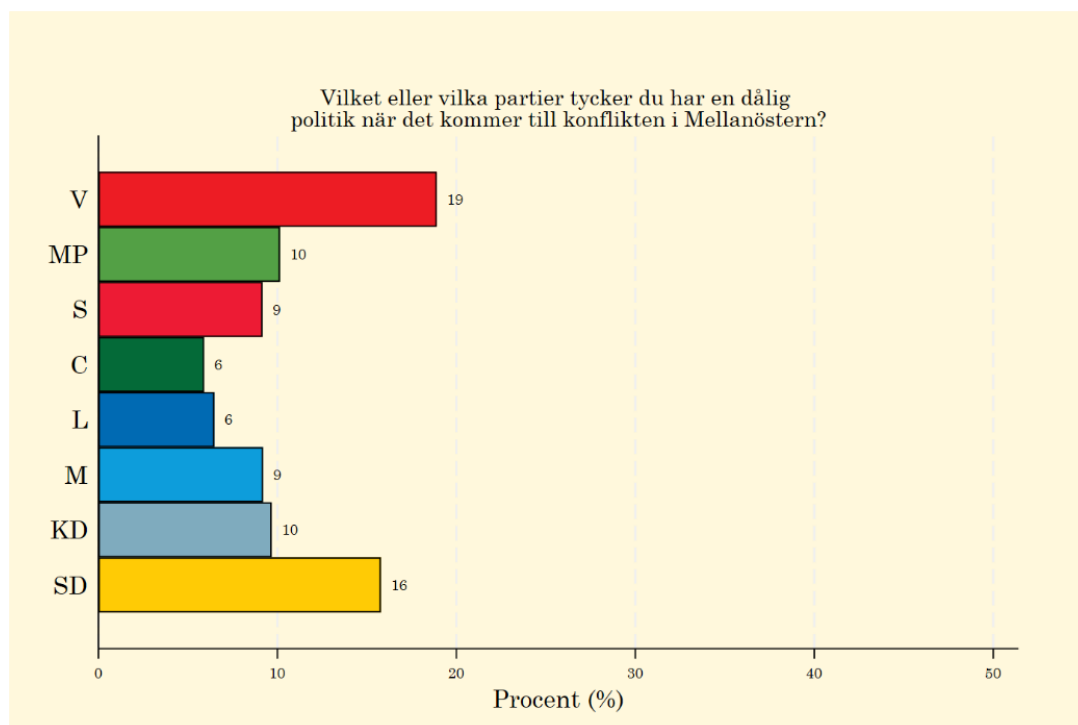
Finns det något eller några partier som du tycker har en bra politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern?

Vänsterpartiet väcker mest kritik – men från politiska motståndare

Bland samtliga väljare är det två partier som tydligt sticker ut som att ha en dålig Mellanösternpolitik (se figur 8): Vänsterpartiet (19 procent) och Sverigedemokraterna (16 procent). Vänsterpartiet är det parti som får mest kritik, men figur 9 visar att denna kritik i stor utsträckning drivs av väljare från partier som står långt ifrån dem politiskt.

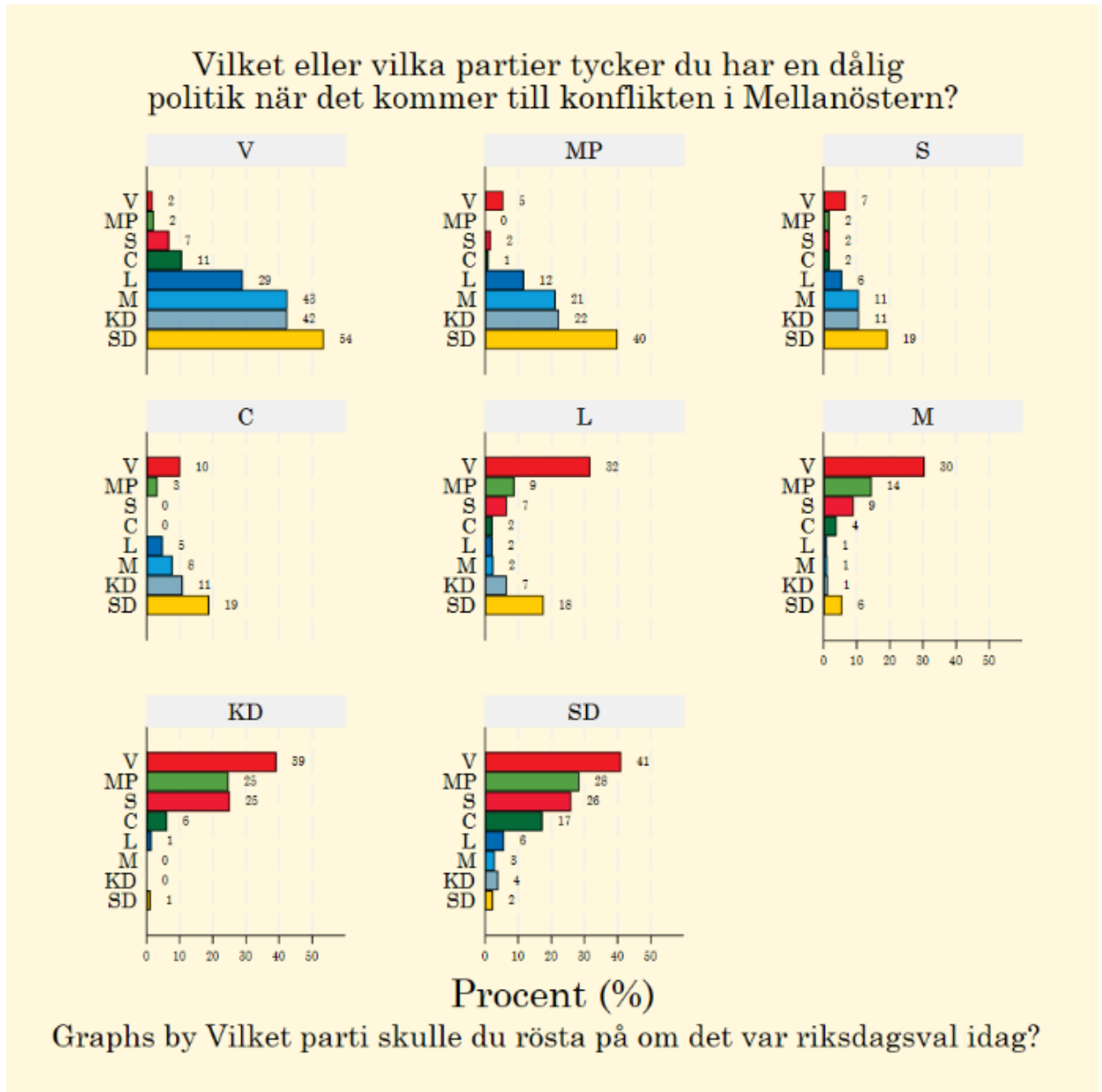
Figur 8: Partier som har en dålig politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern.

När resultaten bryts ner, som visas i figur 9, blir detta ännu tydligare. Bland väljare till Tidöpartierna anser mellan 29 och 54 procent att Vänsterpartiet har en dålig Mellanösternpolitik. Samtidigt är motsvarande siffror betydligt lägre bland rödgröna väljare. Endast 7 procent av Socialdemokraternas väljare och 11 procent av Centerpartiets väljare ser Vänsterpartiets politik på området som dålig.

Denna skillnad indikerar att kritiken mot Vänsterpartiet inte är en framträdande fråga inom det rödgröna blocket och snarare speglar ideologiska skillnader med väljare från Tidöpartierna. Bland väljare inom det rödgröna blocket tycks Mellanösternpolitiken inte vara en fråga som väcker starka känslor gentemot Vänsterpartiet.

Figur 9: Partier som har en dålig politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern per parti.

Finns det något eller några partier som du tycker har en dålig politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern?

Om undersökningen

Resultatet från undersökningen genomfördes inom ramen för Indikators månatliga omnibus. Den riktade sig till ett slumpmässigt urval av 6 821 röstberättigade svenskar över 18 år. 29/10 2024 till 25/11 2024 samlades 2 718 svar in, vilket resulterade i en svarsfrekvens på 40%. Svar insamlades via en kort postal enkät. Svarepersonerna hade också alternativet att svara via webben eller ringa in och besvara undersökningen via telefon.

Frågan som ställdes var:

- *I vilken utsträckning har du en positiv eller negativ bild av följande aktörer i Mellanöstern? Följt av Israel, Den palestinska myndigheten, Hamas och USA. Svartalternativen som respondenterna kunde välja mellan var Mycket positiv, Ganska positiv, Varken positiv eller negativ, Ganska negativ, Mycket negativ och Vet inte/Ingen uppfattning.*
- *Finns det något eller några partier som du tycker har en bra politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern? Där svartalternativen var de åtta riksdagspartierna samt alternativet Ingen uppfattning.*
- *Finns det något eller några partier som du tycker har en dålig politik när det kommer till konflikten i Mellanöstern? Där svartalternativen var de åtta riksdagspartierna samt alternativet Ingen uppfattning.*

Resultaten har viktats mot offentlig statistik gällande kön, ålder och partival från 2022 års riksdagsval.

För frågor som rör undersökningen, kontakta Indikators opinionschef, Per Oleskog Tryggvason per.oleskog.tryggvason@indikator.org

Per Oleskog Tryggvason,
Opinionschef Indikator

Epost: per.oleskog.tryggvason@indikator.org

Telefon: +46(0)760280836